

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Mgr. Jany Brothánkové a soudců Mgr. Marka Bedřicha a JUDr. Petra Průchy v právní věci žalobce **M. D.,** zastoupeného Mgr. Bc. Janem Siostrzonkem, advokátem, se sídlem Ostrava, Hrušovská 2678/20, proti žalovanému **Zeměměřičskému a katastrálnímu inspektorátu v Opavě,** se sídlem Opava, Praskova 194/11, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 5. 2013, č. j. ZKI-O-17/288/2013/60, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 23. 6. 2015, č. j. 22 A 90/2013 - 22,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění

I. Vymezení věci

[1] Dne 5. 11. 2012 žalobce požádal o opravu chyby v katastrálním operátu podle § 8 zákona č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „katastrální zákon“) tak, aby údaje v katastru odpovídaly jím předloženému výpisu z katastru nemovitostí, listu vlastnictví č. 17 ze dne 26. 4. 1993, když za chybný údaj označil výměry parcel č. 126, č. 127 a č. 128, vše v k. ú. Chabičov ve Slezsku.

[2] Dne 26. 11. 2012 sdělil správní orgán prvého stupně žalobci, že neprovedl opravu výměr parcel dle jeho návrhu, neboť se nejedná o chybu, která by vznikla podle § 8 odst. 1 písm. a) nebo b) katastrálního zákona, když po prošetření vývoje evidování předmětných nemovitostí bylo zjištěno, že v mapě evidence nemovitostí došlo chybně, bez právní listiny, k výmazu hranice mezi parcelami EN č. 2616 a 127, parcela EN č. 2616 byla proto v mapě zvětšena o celou původní budovu zastavěnou částí parcely EN č. 127. Takto

provedenému zobrazení však neodpovídaly evidované výměry. Skutečnost, že zobrazení hranice mezi parcelami KN č. 127 a č. 125 je chybou, převzatou z chybného zobrazení v mapě EN, bylo zjištěno a opraveno z úřední povinnosti, jak vyplývá ze zápisu ve výkaze změn ze dne 4. 2. 1993, a to v souladu s ustanovením § 5 odst. 7 katastrálního zákona, dle něhož revizí údajů v katastru, opravou chyb v katastrálním operátu, obnovou katastrálního operátu, nemohou být dotčeny právní vztahy, pokud jejich změna není doložena listinou. V roce 1995 byla zjištěna chyba v zobrazení převzaté hranice mezi parcelami č. 128 a č. 129, způsobená nepřesností odsunu polohy podrobných lomových bodů této hranice a tato chyba byla opravena. O opravě byli dotčení vlastníci vyrozuměni dne 27. 11. 1995.

[3] Žalobce doručil dne 4. 1. 2013 správnímu orgánu prvého stupně svůj nesouhlas s neprovedením opravy chyby a domáhal se změny výměry tak, aby u pozemku KN č. 126 byla uvedena výměra 44m², u pozemku KN č. 127 byla uvedena výměra 285m² a u pozemku KN (dříve EN) č. 128 byla uvedena výměra 211m², celkem tedy aby uvedené pozemky žalobce dosahovaly celkové výměry 540m².

[4] Správní orgán zahájil řízení o provedení opravy chyby v katastru nemovitostí a rozhodnutím ze dne 4. 3. 2013, č. j. OR-391/2012-806-9, rozhodl o nevyhovění nesouhlasu žalobce s neprovedením opravy chyby. Z odůvodnění tohoto rozhodnutí vyplývá, že žalobce zpochybnil výměry parcel nyní KN č. 126, 127 a 128, evidovaných v jeho vlastnictví. Chybně evidovanou výměru parcely KN č. 127 spatřoval v chybném zobrazení vlastnické hranice mezi parcelou KN č. 127 v jeho vlastnictví a parcelou KN č. 125 ve vlastnictví L. V. Správní orgán dále v odůvodnění rozhodnutí poukázal na to, že žalobce - společně s M. D. - nabyli nemovitosti na listu vlastnictví 17 kupní smlouvou ze dne 30. 7. 1982, podle níž se jednalo o garáž se stavební plochou parcelou EN č. st. 434 a o parcely EN č. 128 a 2616 – zahrady. Ve výpisu byly parcely uvedeny dle tehdejšího stavu evidence nemovitostí tak, že výměra parcely č. 128 činila 122m², výměra parcely č. 2616 činila 106m² a výměra parcely stavební č. 434 činila 43m², celková výměra všech tří parcel činila 271m². Dne 1. 1. 1986 vstoupila v katastrálním území Chabičov ve Slezsku v platnost základní mapa velkého měřítka, která vznikla obnovou operátu evidence nemovitostí novým mapováním. Před zaměřením se průběh hranic v součinnosti s vlastníky šetřil při místním šetření, jehož grafickým podkladem byla mapa evidence nemovitostí s chybným zobrazením hranic. Žalobce i J. V. se zúčastnili místního šetření, rozporný stav neobjasnili a neposkytli šetřící komisi pravdivé informace o průběhu vlastnické hranice. Proto bylo zaměřeno existující oplocení probíhající po původní přímé vlastnické hranici, odpovídající původnímu zobrazení hranice v mapě pozemkových knih jako hranice užívací. Jedná se o hranice mezi parcelami EN č. 127 (nově parcela KN č. 125) a parcelou EN č. 2616 (nově parcela KN č. 127), a dále mezi parcelami č. 128 a č. 62 (nově parcela č. 129), která je ve vlastnictví manželů K. (viz následující tabulka pod bodem [35]). V návaznosti na nové geometrické a polohové určení obnovou operátu byly v roce 1986 určeny nové výměry parcel tak, že parcela č. 127 (původní parcela č. 2616) má výměru 285m², parcela č. 126 (původní parcela stavební č. 434) má výměru 44m² a parcela č. 128 má výměru 211 m².

[5] Z odůvodnění rozhodnutí správního orgánu prvého stupně ze dne 4. 3. 2013 dále vyplývá, že počátkem roku 1993 bylo katastrálním úřadem zjištěno, že zobrazení hranice mezi parcelou č. 127 ve vlastnictví manželů D. a parcelou č. 125 ve vlastnictví manželů V. v základní mapě velkého měřítka je chybou, převzatou z chybného zobrazení v předchozí mapě evidence nemovitostí. Náprava byla provedena z úřední povinnosti na

základě grafické identifikace a zobrazení přímé vlastnické hranice bylo vyznačeno podle mapy pozemkového katastru. V návaznosti na provedenou změnu zobrazení hranice byla vypočtena nová hodnota výměry parcely č. 127 na 99m² a nová hodnota výměry parcely č. 125 na 272m². Zápis změny byl proveden dne 4. 2. 1993.

[6] V roce 1995 zjistil katastrální úřad chybu v zobrazení převzaté hranice i mezi parcelami č. 128 a č. 129, způsobenou nepřesným odsunem polohy podrobných lomových bodů této hranice z původní mapy. Pro nápravu byl s využitím mapy pozemkového katastru vyhotoven záznam podrobného měření změn č. 282, podle kterého byl průběh hranice opraven společně s hodnotami výměr pozemků tak, že parcela č. 129 vykazovala výměru 258m² a parcela č. 128 výměru 122m². O této opravě byli dotčení vlastníci – manželé D. i manželé K. – vyrozuměni dopisem ze dne 27. 11. 1995.

[7] Konečně z odůvodnění rozhodnutí správního orgánu prvého stupně ze dne 4. 3. 2013 dále vyplývá, že v roce 2005 vstoupila v katastrálním území Chabičov ve Slezsku v platnost obnova katastrálního operátu přepracováním souboru geodetických informací do digitálního vyjádření - digitální katastrální mapa. V důsledku povolené mezní odchylky při nezměněném zobrazení průběhu vlastnické hranice byla hodnota výměry parcely č. 127 zpřesněna zvětšením o 2m² na celkovou výměru 101m². Dne 28. 12. 2005 správní orgán prvého stupně vyhlásil veřejnou vyhláškou platnost obnovy katastrálního operátu v k. ú. Chabičov ve Slezsku.

[8] Žalobce se proti tomuto rozhodnutí dne 18. 3. 2013 odvolal a zpochybnil zobrazení hranice mezi parcelami č. 125 a č. 127 i výměry parcel č. 126, 127 a 128 v katastrálním území Chabičov ve Slezsku.

[9] O podaném odvolání rozhodl žalovaný správní orgán žalobou napadeným rozhodnutím ze dne 24. 5. 2013, č. j. ZKI-O-17/288/2013/60, jímž zamítnul odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí správního orgánu prvého stupně ze dne 4. 3. 2013, č. j. OR-391/2012-806-9. V odůvodnění rozhodnutí žalovaný opětovně popsal vznik chyby a postup při jejím odstranění a uvedl, že dospěl ke stejnému závěru jako správní orgán prvého stupně, tedy že žalobcem namítaná chyba není v rozporu s obsahem listin, které jsou uloženy ve sbírce listin katastrálního úřadu.

II. Rozhodnutí krajského soudu

[10] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal u Krajského soudu v Ostravě (dále jen „krajský soud“) v zákonné lhůtě žalobu proti v záhlaví označenému rozhodnutí žalovaného. V žalobě uvedl, že z rozhodnutí žalovaného vyplývá, že důvod k provedení opravy chyby není dán, neboť současný stav není stavem chybným, ale odpovídajícím původnímu stavu zápisu bývalého pozemkového katastru. Stěžovatel s tímto odůvodněním nesouhlasí, neboť žalovaným tvrzená chyba při vedení evidence nemovitostí nevyplývá ze žádné konkrétní skutečnosti a pouhé konstatování o chybě při vedení evidence nemovitostí nelze považovat za dostačující. Stěžovatel dále poukázal na skutečnost, že vlastník pozemku nyní parcelního č. 125 nikdy „chybný stav zápisu“ nenapadal a ani dosud nenapadá.

[11] Krajský soud o žalobě rozhodl rozsudkem ze dne 23. 6. 2015, č. j. 22 A 90/2013 – 22, žalobu zamítl s odůvodněním, že k opravě údajů výměry parcel, jež stěžovatel označuje

v žalobě za chybné, došlo v roce 1995 vědomou činností katastrálního úřadu, o čemž byl stěžovatel řádně uvědomen vyrozuměním o opravě výměry parcel č. 128 a č. 129, doručené mu dne 29. 2. 1995 (správně dne 29. 11. 1995 – poznámka Nejvyššího správního soudu). Stěžovatel proti této opravě ničeho nenamítal a údaje, které nyní požaduje opravit, tak nejsou principielně chybou ve smyslu § 8 odst. 1 katastrálního zákona, podle něhož se opravují chybné údaje katastru, které vznikly buď zřejmým omylem (tj. lidskou chybou) při vedení a obnově katastru, nebo nepřesností při podrobném měření, zobrazení předmětu měření v katastrální mapě a při výpočtu výměr parcel (při překročení mezních odchylek stanovených prováděcím předpisem).

[12] Krajský soud dovodil, že v daném případě se nejedná ani o chybu údaje katastru, která by mohla vzniknout v důsledku nesprávnosti v listinách, podle nichž byly údaje zapsány, a která by mohla být opravena dle ustanovení § 8 odst. 2 katastrálního zákona, neboť katastrální úřad nemá k dispozici žádnou listinu, která by nasvědčovala variantě stěžovatelově. Takovou listinou, podle níž byly údaje zapsány, je kupní smlouva ze dne 30. 7. 1982, kterou ostatně ke své žádosti o opravu chyby doložil i sám stěžovatel. Z přílohy této smlouvy, kterou je list vlastnictví č. 17 ze dne 19. 7. 1982 a která je nedílnou součástí kopie smlouvy obsažené ve správním spise, však vyplývá, že celková výměra prodávaných pozemků činila toliko 271 m² a nikoli 540 m², což je výměra, kterou požaduje zanést do katastru nemovitostí stěžovatel. Zbývající listiny, které stěžovatel předložil ve správním řízení společně se svou žádostí o opravu chyby, nejsou listinami ve smyslu § 8 odst. 2 katastrálního zákona a na jejich podkladě by tedy k opravě chyby podle § 8 katastrálního zákona dojít nemohlo. Katastrální úřad opravou ve smyslu § 8 katastrálního zákona mění jím evidované údaje, ale pouze za podmínky, aniž by se tak mohlo založit či pozbýt vlastnické či jiné právo k nemovitosti - to plyne i z § 5 odst. 7 katastrálního zákona.

[13] Krajský soud uzavřel, že stěžovatel neprokázal odlišný stav od stavu vedeného v katastru nemovitostí, a proto byl postup správního orgánu prvého stupně, respektive žalovaného, správný, pokud rozhodl o nevyhovění nesouhlasu stěžovatele s neprovedením opravy chyby s odůvodněním, že jím tvrzenou opravu chyby nemá na základě čeho provést, neboť nemá změnu, kterou požaduje, doloženou listinou. S ohledem na výše uvedené neshledal krajský soud pro posouzení věci rozhodným postoj vlastníka sousedního pozemku parcelní č. 125 k evidovanému stavu v katastru nemovitostí.

III. Kasační stížnost a vyjádření účastníka řízení

[14] Stěžovatel se řádně a včas podanou kasační stížností domáhal zrušení rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 23. 6. 2015, č. j. 22 A 90/2013 - 22, přičemž jako důvod kasační stížnosti označil důvody uvedené v § 103 odst. 1 písm. a/ a písm. b/ zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

[15] Stěžovatel namítl, že krajský soud se nevypořádal s jeho námitkou, že ze žádného z rozhodnutí, ať už správního orgánu prvého stupně či žalovaného, nelze dovodit, jakým způsobem či z jaké příčiny mělo dojít k chybě při vedení evidence nemovitostí (ke změně vlastnické hranice). Byť žalovaný uvádí, že tato změna není doložena listinou založenou ve sbírce listin, pak rozdíl ve výměře parcel, který činí celkem 273 m², je natolik podstatný, že jej nelze odmítnou pouhým konstatováním o absenci listiny založené ve

sbírce listin. Žalovaným tvrzená chyba při vedení evidence nemovitostí nevyplývá ani ze žádné konkrétní skutečnosti (tj. např. kdo dal podnět k tomu, aby obvod bývalé budovy na parcele č. st. 63/1 byl považován nyní za vlastnickou hranici mezi předmětnými pozemky). Nelze proto ani prosté konstatování o chybě při vedení evidence nemovitostí považovat za dostačující. Krajský soud se touto námitkou vůbec nezabýval, respektive z odůvodnění napadeného rozsudku nevyplývá, jakým způsobem se krajský soud s touto námitkou vypořádal.

[16] Dále stěžovatel namítl, že v odůvodnění rozsudku krajského soudu je uvedeno, že stěžovatel ničeho nenamítal proti opravě údajů výměry parcel, kterou považuje za chybnou. K této opravě došlo v roce 1995 a stěžovatel o ní byl vyrozuměn oznámením o opravě chyb, které mu bylo doručeno dne 29. 11. 1995. Podle názoru krajského soudu nenamítal-li stěžovatel proti této opravě ničeho a údaje, které nyní požaduje opravit, tak nejsou principiálně chybou ve smyslu § 8 odst. 1 katastrálního zákona. Stěžovatel má za to, že krajský soud dovozuje správnost údajů zapsaných v katastru nemovitostí po provedené opravě v roce 1995 především z toho, že se stěžovatel proti této obnově nebránil. Zároveň však krajský soud uvádí, že pro posouzení věci je nerozhodný postoj vlastníka sousedního pozemku parcelní č. 125 k evidovanému stavu v katastru nemovitostí (jedná se o stěžovatelem namítané stanovisko vlastníka sousedního pozemku, který nijak nebrojil proti stavu zápisu v katastru nemovitostí po obnově katastrálního operátu provedené v roce 1982). Na jednu stranu tedy krajský soud vyčítá stěžovateli, že nijak nebrojil proti obnově provedené v roce 1995 a na základě toho stav po provedené obnově v roce 1995 považuje za správný. Na druhou stranu k námitce stěžovatele soud uvádí, že nečinnost vlastníka sousedního pozemku po provedené obnově v roce 1982 je pro právní posouzení věci zcela bezpředmětné. Uvedený rozpor se stává o to významnějším, že s ohledem na to, jaké důsledky krajský soud spojuje s nečinností vlastníka pozemku (správný stav po provedené obnově operátu), lze mít za to, že i stav zápisu po provedené obnově operátu v roce 1982 je stavem správným a údaje zapsané po takto provedené obnově jsou principiálně správné. Z odůvodnění krajského soudu nelze dovodit, na základě jakých skutečností krajský soud činí rozdíl mezi nečinností toho kterého vlastníka pozemku (stěžovatele respektive vlastníka sousedního pozemku), přičemž „každé nečinnosti“ je přičítán jiný význam a soud s ní spojuje jiné následky.

[17] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti sdělil, že k opakovaným námitkám stěžovatele, týkajícím se zobrazení vlastnické hranice mezi parcelami parcelní č. 125 a č. 127, zastává stanovisko, že správní orgány obou stupňů se vývojem a stávajícím zobrazením vlastnické hranice v platné katastrální mapě ve svých rozhodnutích podrobně zabývaly. Oprava zobrazení hranice mezi parcelami parcelní č. 128 a č. 129 byla provedena již v roce 1995, znovu byly zopakovány důvody pro opravu zobrazení předmětné hranice. Pro stav, jaký je v katastru nemovitostí nyní, neexistují důvodné pochybnosti svědčící o rozporu mezi údaji katastru nemovitostí a nabývacími listinami uloženými ve sbírce listin. Ve vztahu k celkové výměře parcel parcelních č. 126, 127 a 128 žalovaný zopakoval, že kupní smlouvou ze dne 30. 7. 1982, registrovanou tehdejším státním notářstvím pod ř. RI 776/1982, nabyli do bezpodílového spoluvlastnictví manželé M. a M. D. pozemky o celkové výměře 271 m².

IV. Právní posouzení Nejvyšším správním soudem

[18] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu ustanovení § 102 s. ř. s. přípustná, a stěžovatel je v souladu s ustanovením § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupen advokátem. Poté Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s ustanovením § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů. Neshledal přitom vady podle ustanovení § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

[19] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu stěžovatelem uplatněných bodů a po posouzení věci dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná. Jako důvody podané kasační stížnosti označil stěžovatel ustanovení § 103 odstavec 1 písm. a/ a písm. b/ s. ř. s.

[20] Podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. lze kasační stížnost podat pouze z důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Nesprávné posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení by muselo spočívat v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je aplikován nesprávný právní předpis, popř. je sice aplikován správný právní předpis, ale tento je nesprávně vyložen.

[21] Podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. lze kasační stížnost podat pouze z důvodu tvrzené vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost.

[22] Nejvyšší správní soud není vázán konkrétním označením důvodů kasační stížnosti, jak je vymezil stěžovatel. Podle konstantní soudní judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 1. 2004, č. j. 2 Afs 7/2003 – 50, rozsudek ze dne 31. 5. 2007, č. j. 4 As 52/2006 - 222) není rozhodující, jestliže stěžovatel sám své důvody nepodřadil k jednotlivým zákonným ustanovením či tak učinil nepřesně, pokud ve znění kasační stížnosti její důvody jsou seznatelné a odpovídají zákonným kasačním důvodům podle § 103 odst. 1 s. ř. s. Z obsahu kasační stížnosti je zřejmé, že stěžovatel namítá i naplnění důvodu podle § 103 odstavec 1 písm. d) s. ř. s., podle něhož lze kasační stížnost podat z důvodu nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé, když se krajský soud nevypořádal se všemi uplatněnými žalobními námitkami.

[23] Pojem „nepřezkoumatelnosti“ není v soudním řádu správním ani v občanském soudním řádu, který by bylo možno použít podpůrně, blíže objasněn. Výklad tohoto pojmu je věcí právní nauky. Za nesrozumitelné lze obecně považovat takové soudní rozhodnutí, jehož výrok je vnitřně rozporný nebo z nějž nelze zjistit, zda soud žalobu zamítl nebo o ní odmítl rozhodnout, rozhodnutí, z nějž nelze seznat, co je výrok a co odůvodnění, dále rozhodnutí, z něhož není patrné, které osoby jsou jeho adresátem,

rozhodnutí s nevhodnou formulací výroku, která má za následek, že rozhodnutí nikoho nezavazuje apod. Nedostatkem důvodů pak nelze rozumět dílčí nedostatky odůvodnění soudního rozhodnutí, ale pouze nedostatek důvodů skutkových. Skutkovými důvody, pro jejichž nedostatek je možno rozhodnutí soudu zrušit pro nepřezkoumatelnost, budou takové vady skutkových zjištění, která utvářejí rozhodovací důvody, typicky tedy tam, kde soud opřel rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, případně zjištěné v rozporu se zákonem anebo tam, kdy není zřejmé, zda vůbec nějaké důkazy v řízení byly provedeny.

[24] Za vadu řízení před správním orgánem spočívající v nedostatečně zjištěném skutkovém stavu věci, jež mohla mít vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí, a tedy za důvod kasační stížnosti podle § 103 odstavec 1 písm. b) s. ř. s., je třeba považovat situaci, kdy se správní orgán přesvědčivě nevypořádal s tvrzením stěžovatele a rozhodl, že další dokazování k rozhodné otázce provádět nebude.

[25] Podle ustanovení § 5 odst. 7 katastrálního zákona, ve znění účinném do dne 31. 12. 2013, právní vztahy nemohou být dotčeny revizí údajů katastru, opravou chyb v katastrálním operátu ani obnovou katastrálního operátu, pokud jejich změna není doložena listinou.

[26] Podle ustanovení § 8 odstavec 1 katastrálního zákona platí, že na písemný návrh vlastníka nebo jiného oprávněného nebo i bez návrhu opraví katastrální úřad chybné údaje katastru, které vznikly

a) zřejmým omylem při vedení a obnově katastru,
b) nepřesností při podrobném měření, zobrazení předmětu měření v katastrální mapě a při výpočtu výměr parcel, pokud byly překročeny mezní odchylky stanovené prováděcím předpisem.

Podle odstavce 2 téhož ustanovení katastrální úřad opraví chybné údaje katastru, které vznikly nesprávnostmi v listinách, podle nichž byly zapsány, na základě opravy listiny provedené tím, kdo listinu vyhotovil nebo kdo je oprávněn opravu listiny provést.

[27] Charakterem řízení o opravě chyb v katastrálním operátu se již opakovaně zabýval Nejvyšší správní soud ve svých rozhodnutích (např. rozsudku ze dne 24. 4. 2013, č. j. 7 As 131/2012 - 32, publikovaném ve Sbírce rozhodnutí NSS pod č. 2902/2013 a dostupným stejně jako všechna citovaná rozhodnutí tohoto soudu na www.nssoud.cz, nebo rozsudku ze dne 13. 11. 2014, č. j. 7 As 119/2014 - 53). Podle citovaných rozsudků *„řízení o opravě chyb v katastrálním operátu podle § 8 odst. 1 katastrálního zákona slouží k uvedení údajů katastru do souladu s listinami založenými ve sbírce listin. Opravou má být pouze dosaženo souladu mezi evidovanými a skutečnými údaji. Katastrální úřad tak posuzuje toliko soulad zakreslení hranice v katastrální mapě s podklady, které má k dispozici. Stáří podkladů, s nimiž není zakreslení hranice v souladu, přitom nehraje roli. Plynutím času může dojít ke změně obsahu vlastnických práv, například vydržením. Není ani vyloučeno, aby došlo ke změně hranic mezi pozemky (§ 52 odst. 3 vyhlášky č. 26/2007 Sb., resp. § 46 odst. 1 vyhlášky č. 190/1996 Sb.), aniž by o tom měl katastrální úřad k dispozici příslušný podklad, ať již zaviněním vlastníků pozemků nebo zaviněním svým. Tehdy je třeba vlastníky sousedních pozemků odkázat k soukromoprávním institutům, především k určovací žalobě, případně k*

institutu náhrady škody, byla-li jim škoda činností katastrálního úřadu způsobena. Smyslem řízení o opravě chyby, jsou-li pro provedení opravy splněny zákonné podmínky, je uvedení evidovaných údajů do souladu se skutečným obsahem listin, které má katastrální úřad k dispozici. Toto restriktivní pojetí pravomocí katastrálního úřadu vyplývá z toho, že se jedná o správní orgán provádějící pouze evidenci na základě předložené listiny a nikoliv orgán povolaný k přezkumu její pravosti či správnosti. Možnosti katastrálního úřadu ve vztahu k opravě zřejmým omylem vzniklých chyb jsou limitovány také během času a s ním přicházejícími objektivními skutečnosti.

[28] Otázkou opravy chyby katastru se Nejvyšší správní soud zabýval rovněž v rozsudku ze dne 13. 3. 2013, č. j. 7 As 187/2012 - 31, v němž k důvodům opravy podle citovaného ustanovení uvedl: *„Je potřeba zdůraznit, že omyl ve smyslu ust. § 8 odst. 1 písm. a) katastrálního zákona musí být zřejmý, tj. jednoznačně seznatelný. Postupem podle ust. § 8 odst. 1 písm. a) katastrálního zákona nelze napravit jakýkoliv nesoulad mezi evidovanými údaji a skutečností. Pokud subjekt namítá existenci chyby, která je nejasná nebo sporná, může se ochrany svých práv domoci především u civilních soudů, například cestou žaloby na určení existence jím tvrzeného práva [§ 80 písm. c) o. s. ř.]. Závěr o tom, že tvrzená chyba v údajích evidovaných v katastru nemovitostí není zřejmým omylem, tedy sám o sobě nemůže být považován za odmítnutí spravedlnosti. Subjekt dotčený touto chybou má vždy otevřenu cestu, jak se u soudu domoci věcného přezkumu toho, zda mu dané právo svědčí či nikoliv. Je přitom na něm, aby správně vyhodnotil, pro který procesní postup jsou splněny zákonné podmínky.“*

[29] Katastrální úřad je tedy oprávněn (a povinen) opravit pouze takové údaje v katastru, které jsou chybné v důsledku zřejmého omylu. To znamená, že musí existovat rozpor mezi údaji katastru a listinami založenými ve sbírce listin. Zápis v katastru je podmíněn jednak existencí listiny, jednak tím, že tato listina má určitý obsah a že z jejího obsahu vyplývá závěr o existenci či neexistenci určitých práv nebo povinností vztahujících se k nemovitosti. Katastrální úřad se sice nevyhne vedle ověření, že určitá listina existuje a splňuje předepsané formální a obsahové náležitosti, také v určité míře i její interpretaci, tedy vyvození, jaká práva nebo povinnosti z listiny vyplývají, ale při opravě chybného údaje v katastru však nemůže vybočit ze své evidenční role a při rozhodování o opravě chybného údaje fakticky nalézat právo, tedy i posuzovat, za jakých podmínek práva vznikají, zanikají, mění se jejich obsah, přecházejí na jiné osoby apod. To přísluší pouze soudům v občanskoprávním řízení. Proto katastrální úřad může v řízení o opravě chyby katastru činit jen základní a jednoduché právní úvahy vycházející z obsahu jím zkoumaných listin a nemůže řešit sporné právní otázky.

[30] Vyčerpávající definice slovního spojení „zřejmý omyl“ dosud v judikatuře ani v odborné literatuře provedena nebyla, ostatně taková definice by byla velmi obtížná. Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 1. 2008, č. j. 1 As 40/2007 – 103, publikovaném pod č. 2098/2010 Sb. NSS, vyplývá, že *„Neurčitý pojem zřejmý omyl je tudíž potřeba vykládat vždy v souvislosti s konkrétním případem. Obecně sem lze zařadit jak omyl týkající se skutkových okolností (error facti – zejména případy chyb v psaní a počítání, jako zápis jiných údajů, zápis údajů neobsažených v podkladové listině či např. i opomenutí zapsat údaj v podkladové listině obsažený) tak omyl právní (error iuris – např. zápis právního vztahu, který právní řád nezná, či zápis skutečnosti na základě listiny, která nesplňuje požadavky stanovené katastrálním zákonem). Tento omyl bude přitom pravidelně způsoben činností pracovníka katastru. Omyl je totiž charakteristický vždy tím, že je v něm obsažen lidský činitel. Jako omyl*

proto nelze posuzovat objektivní skutečnosti způsobující nesoulad katastru se skutečným stavem (např. změnu právní úpravy zápisů do katastru, či zničení katastrálního operátu v důsledku požáru či povodně: zde nelze rozpor se skutečným stavem napravit opravou zřejmého omylu, nýbrž cestou revize či obnovy katastrálního operátu).“

[31] Za zřejmý omyl lze považovat takovou chybu, která je jasná každému odborníkovi na danou oblast (srov. E. Barešová, P. Baudyš: Zákon o zápisech vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem, Komentář, 3. vydání, C. H. BECK, Praha 2002, str. 227). Zřejmým omylem tak může být v dané věci pouze zápis provedený v rozporu s listinou.

[32] V prvé části kasační stížnosti stěžovatel namítal, že se krajský soud nevypořádal s jeho námitkou spočívající v tom, že z žádného z rozhodnutí, ať už správního orgánu prvého stupně či žalovaného, nelze dovodit, jakým způsobem či z jaké příčiny mělo dojít k chybě při vedení evidence nemovitostí (ke změně vlastnické hranice). Byť žalovaný uvádí, že tato změna není doložena listinou založenou ve sbírce listin, pak rozdíl ve výměře parcel, který činí celkem 273 m², je natolik podstatný, že jej nelze odmítnout pouhým konstatováním o absenci listiny založené ve sbírce listin. Žalovaným tvrzená chyba při vedení evidence nemovitostí nevyplývá ani ze žádné konkrétní skutečnosti.

[33] Uvedená námitka není důvodná. Údaje jsou do katastru nemovitostí zapisovány vždy na základě listin, které dokládají evidované skutečnosti. Rozhodnutím o opravě chyby v katastrálním operátu podle § 8 katastrálního zákona lze opravit hranice mezi parcelami, pokud jejich evidence před provedením opravy nemá oporu v založených listinách. Pro posouzení věci tak není rozhodné, kdy k chybě došlo, ale to, zda katastrální úřad zjistil, že geometrické určení předmětných nemovitostí uvedené v operátu je chybné a že je třeba toto určení opravit tak, aby zachycený stav odpovídal zjištěným podkladům. Pokud má stěžovatel za to, že v katastru nemovitostí má být u parcely v jeho vlastnictví evidována výměra před již provedenou opravou, musí pro nové označení hranice (a tedy výměry pozemku) předložit listinu, která takovou změnu bude odůvodňovat. (Podle rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 30. 3. 2006, č. j. 6 Ca 271/2004 - 81).

[34] Pokud jde o návrh stěžovatele na provedení opravy, správní orgán prvého stupně sdělil již dne 26. 11. 2012 stěžovateli, že neprovedl opravu výměr parcel podle jeho návrhu, neboť se nejedná o chybu, která by vznikla podle § 8 odst. 1 písm. a) nebo b) katastrálního zákona. Již z odůvodnění rozhodnutí správního orgánu prvého stupně považuje Nejvyšší správní soud za zcela jednoznačně, určitě a srozumitelně vyjádřené, jakým vývojem předmětné pozemky prošly (viz body č. 5 až 7 tohoto rozsudku). Z odůvodnění rozhodnutí správního orgánu prvého stupně ze dne 4. 3. 2013 tak vyplývá, že počátkem roku 1993 bylo katastrálním úřadem zjištěno, že zobrazení hranice mezi parcelou KN č. 127 ve vlastnictví manželů D. a parcelou KN č. 125 ve vlastnictví manželů V. v základní mapě velkého měřítka je chybou, převzatou z chybného zobrazení v předchozí mapě evidence nemovitostí. Náprava byla provedena z úřední povinnosti na základě grafické identifikace a zobrazení přímé vlastnické hranice bylo vyznačeno podle mapy pozemkového katastru. V návaznosti na provedenou změnu zobrazení hranice byla vypočtena nová hodnota výměry parcely č. 127 na 99m² a nová hodnota výměry parcely č. 125 na 272m². Zápis změny byl proveden dne 4. 2. 1993. V roce 1995 zjistil katastrální úřad chybu v zobrazení převzaté hranice i mezi parcelami KN č. 128 a č. 129, způsobenou nepřesným odsunem polohy podrobných lomových bodů této hranice

z původní mapy. Pro nápravu byl s využitím mapy pozemkového katastru vyhotoven záznam podrobného měření změn č. 282, podle kterého byl průběh hranice opraven společně s hodnotami výměr pozemků tak, že parcela č. 129 vykazovala výměru 258m² a parcela č. 128 výměru 122m². O této opravě byli dotčení vlastníci – manželé D. i manželé K. – vyrozuměni dopisem ze dne 27. 11. 1995. Z tohoto vyrozumění rovněž plyne, že pan K. nabyl kupní smlouvou č. RI 941/74 ze dne 29. 8. 1974 mimo jiné také stavební plochu EN č. 62 o výměře 207m². Po mapování byla tato parcela přečíslována na parcelní č. 129 o výměře 169m². V roce 1985 byla hranice mezi parcelami č. 128 a č. 129 označena jako neznatelná, hranice ale byla do nové mapy přenesena chybně. K této hranici byla následně uvedena chybně výměra parcel č. 128 (211m²) a č. 129 (169m²). Správní orgán prvého stupně opravil zákres neznatelné hranice mezi parcelami č. 128 a č. 129, a určil nově výměru parcely č. 128. Nová výměra 122m² odpovídá původní výměře. V roce 2005 vstoupila v katastrálním území Chabičov ve Slezsku platnost obnova katastrálního operátu přepracováním souboru geodetických informací do digitálního vyjádření digitální katastrální mapa. V důsledku povolené mezní odchylky při nezměněném zobrazení průběhu vlastnické hranice byla hodnota výměry parcely č. 127 zpřesněna zvětšením o 2m² na celkovou výměru 101m². Dne 28. 12. 2005 správní orgán prvého stupně vyhlásil veřejnou vyhláškou platnost obnovy katastrálního operátu v k. ú. Chabičov ve Slezsku.

[35] K uvedeným rozhodným skutkovým okolnostem lze podle názoru Nejvyššího správního soudu dodat, že pro stav, jaký je v katastru nemovitostí nyní, neexistují důvodné pochybnosti svědčící o rozporu mezi údaji katastru nemovitostí a nabývacími listinami uloženými ve sbírce listin. Je tomu tak proto, že ve vztahu k celkové výměře parcel parcelních č. 126, 127 a 128 je rozhodující okolností a právní skutečností, že kupní smlouvou ze dne 30. 7. 1982, registrovanou tehdejším státním notářstvím pod č. RI 776/1982, nabyli do bezpodílového spoluvlastnictví manželé D. pozemky o celkové výměře 271 m² a nikoli o celkové výměře 540m², jak tvrdí stěžovatel. Byl to tedy sám stěžovatel, kdo vycházel z nesprávných údajů, které správní orgán prvého stupně popsal nejen slovně, ale v rozhodnutí ze dne 5. 3. 2013 na straně 6 zcela dole i graficky přehlednou tabulkou, ze které vyplývají jak informace o původním stavu pozemkových knih, tak stav v evidenci nemovitostí do 1. 1. 1986 a po tomto datu a konečně i změny v katastru nemovitostí po 1. 1. 1993 včetně současného stavu zápisu předmětných nemovitostí.

původní stav PK		EN před ZMVM před 1.1.1986		EN po ZMVM po 1.1.1986		změny v KN po 1.1.1993				
parcela	výměra m²	parcela	výměra m²	parcela	výměra m²	parcela	Výměra m²			LV č. Vlastník
							1993	1995	2005	
st.63/3	149	2616	106	127	285	127	99	99	101	LV 17
		st. 434	43	126	44	126	44	44	44	
128	122	128	122	128	211	128	211	122	122	
Celkem	271		271		540		354	265	267	
127 ~~st. 63/1~~	268	127	268	125	86	125	272	272	272	LV 301
Celkem	268		268		86		272	272	272	

[36] V další části kasační stížnosti stěžovatel namítl, že z odůvodnění rozsudku krajského soudu nelze dovodit, na základě jakých skutečností krajský soud činí rozdíl mezi nečinností stěžovatele na straně jedné a vlastníka sousedního pozemku na straně druhé, pokud nečinnosti těchto subjektů soud přičítá jiný význam a spojuje s ní jiné následky, když správnost údajů zapsaných v katastru nemovitostí po provedené opravě v roce 1995 dovozuje z toho, že se stěžovatel proti této opravě nebránil. Zároveň – a v rozporu s tímto závěrem – krajský soud dospěl k závěru, že pro posouzení věci je nerozhodný postoj vlastníka sousedního pozemku parcelní číslo 125 k evidovanému stavu v katastru nemovitostí, který nijak nebrojil proti stavu zápisu v katastru nemovitostí po obnově katastrálního operátu provedené v roce 1982. Stěžovatel namítl, že s ohledem na to, jaké důsledky krajský soud krajský soud spojuje s nečinností vlastníka pozemku (správný stav po provedené opravě operátu), lze mít za to, že i stav zápisu po provedené obnově operátu v roce 1982 je stavem správným a údaje zapsané po takto provedené obnově jsou principiálně správné.

[37] Ani tuto námitku neshledal Nejvyšší správní soud důvodnou. Z rozsudku krajského soudu je zřejmé, že správní orgány obou stupňů i krajský soud učinily důvodně závěr, že se stěžovatel nemůže domáhat zápisů údajů v katastru nemovitostí tak, aby jím vlastněné pozemky dosahovaly hodnoty celkové výměry 540m². Je tomu tak jednak proto, poněvadž výpis z listu vlastnictví č. 17 v tehdejším katastru nemovitostí v roce 1993 vycházel z vad před provedenou opravou a zejména proto, že stěžovatel ve správním řízení ani v řízení před soudem nepředložil listiny, které by osvědčovaly jeho vlastnické právo k pozemkům o celkové výměře 540m², když kupní smlouvou ze dne 30. 7. 1982, registrovanou tehdejším státním notářstvím pod č. RI 776/1982, nabyl stěžovatel s manželkou do bezpodílového spoluvlastnictví pozemky o celkové výměře pouze 271m².

[38] Stěžovatel formuloval námitku v kasační stížnosti zavádějícím způsobem, neboť krajský soud se při své argumentaci vnitřní rozpornosti nedopustil. Otázkou nečinnosti stěžovatele a pana L. V. se krajský soud zabýval pouze v souvislosti s vylíčením skutkového děje, který předcházel vydání napadeného rozhodnutí žalovaného. Není tedy důvodné tvrzení stěžovatele, že krajský soud obě nečinnosti v odůvodnění rozsudku postavil proti sobě do vzájemné konfrontace. Pouze odkázal na to, že v rámci řízení o opravě výměry parcel č. 128 a č. 129, o níž se dozvěděl z vyrozumění, které mu bylo doručeno dne 29. 11. 1995, proti této opravě ničeho nenamítal ani stěžovatel, ani soused pan K.

[39] Pokud jde o stěžovatelem tvrzené závěry, dovozované krajským soudem z nečinnosti pana L. V., považuje Nejvyšší správní soud za potřebné zdůraznit, že se jedná o něco zcela jiného. Předně není zřejmé, proč se stěžovatel dovolává stavu v roce 1982, kdy nemovitosti nabyl a kdy k žádné změně v jejich zobrazení a zápise v evidenci nemovitosti nedošlo. Pokud stěžovatel zamýšlel okolnosti provedení změn v roce 1986, proti nim se soused pan V. nijak nebránil. Krajský soud v této souvislosti v samotném závěru napadeného rozsudku vyjádřil (s uvedením „pro úplnost“), že s ohledem na výše uvedené je pro posouzení věci nerozhodný postoj vlastníka sousedního pozemku parcelní č. 125 k evidovanému stavu v katastru nemovitostí, na nějž stěžovatel poukazoval. Tato formulace odůvodnění rozsudku krajského soudu se však zcela mimo veškerou pochybnost vztahuje k závěru o správnosti postupu správních orgánů, pokud rozhodly o nevyhovění nesouhlasu stěžovatele s neprovedením opravy. Závěr krajského soudu o nerozhodném

postoji vlastníka sousedního pozemku tak nemá jiný význam ani s ním soud nespojuje jiné právní následky, jak se mylně domnívá stěžovatel, ale jen logicky navazuje na předchozí odůvodnění, ve kterém krajský soud konstatoval, že stěžovatel neprokázal odlišný stav od stavu vedeného v katastru nemovitostí, že stěžovatelem tvrzenou chybu neměl správní orgán doloženu listinou a že tedy pro stěžovatelem tvrzenou opravu chyby nemá podklad.

[40] Krajský soud nepostavil odůvodnění napadeného rozsudku na tom, zda se některý z vlastníků dotčených nemovitostí bránil proti zápisu určitého stavu či nikoli, této skutečnosti nepřikládá důsledky, které stěžovatel v kasační stížnosti dovozuje. Krajský soud nečiní rozdíl mezi nečinností jednotlivých účastníků správního řízení, ale vychází důsledně ze soustředěných listin. Nesprávnost a nedůvodnost tvrzení stěžovatele vyplývá přímo z odůvodnění rozsudku krajského soudu, který na straně 4 výslovně uvedl, že „*katastrální úřad nemá k dispozici žádnou listinu, která by nasvědčovala variantě žalobce. Takovou listinou, podle níž byly údaje zapsány, je kupní smlouva ze dne 30. 7. 1982, kterou ostatně ke své žádosti o opravu chyby doložil i žalobce. Z přílohy této smlouvy, kterou je LV č. 17 ze dne 19. 7. 1982 a která je nedílnou součástí kopie smlouvy obsažené ve správním spise, vyplývá, že celková výměra prodávaných pozemků činila toliko 271 m² a nikoli 540 m², což je výměra, kterou požaduje zanést do katastru nemovitostí žalobce. Zbývající listiny, které předložil ve správním řízení žalobce spolu se svou žádostí o opravu chyby, nejsou listinami ve smyslu ustanovení § 8 odst. 2 katastrálního zákona a na jejich podkladě by tedy k opravě chyby podle ustanovení § 8 katastrálního zákona dojít nemohlo*“.

[41] Za této situace není podle názoru Nejvyššího správního soudu k uvedeným závěrům správním orgánům a krajskému soudu vytýkat žádné pochybení.

V. Závěr a náklady řízení

[42] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, proto ji zamítl postupem podle § 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.

[43] O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud dle ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, proto mu právo na náhradu nákladů řízení nepřísluší. Žalovanému náklady nad rámec jeho běžné činnosti nevznikly. Proto Nejvyšší správní soud rozhodl, že se žalovanému náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 12. května 2016

Mgr. Jana Brothánková
předsedkyně senátu